

# Hayat ile yaratılış arasında fark var mıdır?

**Âdem Bey: “Bediüzzaman’a göre hayat nedir? Hayat yaratılmış mıdır? Hayatla yaratılış arasında fark var mıdır? Allah hayatı veren midir, hayatı yaratan mıdır?”**

Bediüzzaman, hayatı, her canlıyı küçük bir kâinat ve âlem hükmüne getiren bir kudret mu’cizesi; bir İlâhî san’at ve İlâhî san’atta bir nakış; görmek, işitmek ve hissetmek gibi bütün duyguların kaynağı harika bir yaratılış incisi; doğrudan doğruya Allah’ın kudret eline bağlı muazzam bir hilkat eseri olarak ifade ediyor.<sup>1</sup>

Bediüzzaman’ın hayatın tefsirini yaptığı âyetler şunlardır:

\* “Allah’ın rahmet eserlerine bir bak. Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? İşte şüphesiz O ölüleri diriltendir. O her şeye kadirdir.”<sup>2</sup>

\* “Allah, Kendisinden başka ilâh olmayan yegâne hayat ve diriltme sahibidir. O’nu ne uyku hali, ne gaflet hali asla bürümez.”<sup>3</sup>

Allah-ü Zülcelâl, Kendisi Hayy’dır. Yani diridir, ezelî ve ebedî hayat Sahibidir. Elbette mahlûkatına hayatı veren de Cenâb-ı Hak’tır.<sup>4</sup>

“Vermek” ile “yaratmak” arasında her ne kadar bir tecelli farkı olsa da, neticede verdiği şeyi mahlûkatı düzeyine indiriyor oluşunu, onu yaratıyor oluşu ile izah ediyoruz.

Yani Allah’ın bir şeyi vermesi demek, onu aynı zamanda yaratması demektir. Vermek ile yaratmak Allah’a nispet edildiğinde birbiri ile çelişen kavramlar olmadığı gibi, birinin diğerine göre daha değersiz olmadığını da anlıyoruz. Değil mi ki her ikisi de Allah’a izafe edilmektedir; değer bakımından eşit ağırlıktadırlar. Demek oluyor ki, bir maddeye hayat vermek demek, söz konusu madde üzerinde hayatı yaratmak demektir.

Meleklerden balıklara, sineklerden fillere, cinlerden insanlara kadar her varlıkta

hayatı icat eden ve her bireye can veren Allah'tır. Allah'ın dışında hiçbir kudret can veremez, hayat icat edemez, hayat için lâzım olacak şeyleri temin edemez.

Ancak Muhyî olan Cenâb-ı Hak hayatı verir, hayat için lâzım olacak maddeleri yaratır ve hayatın devamlılığını sağlar.<sup>5</sup> Hayatın yüksek gayeleri Cenâb-ı Hakk'a aittir, mühim neticeleri Allah'a bakar, yüzde doksan dokuz meyvesi Cenâb-ı Allah'ındır.<sup>6</sup>

Yukarıda zikrettiğimiz âyet-i kerimelerden hareketle, kâinatı kuşatan ihya kanununu, yani yalnız Allah'a ait bulunan "diriltme, hayat verme ve canlandırma" disiplini keşfederek âhirete imana kapılar açan Bedüzzaman, Cenâb-ı Hakk'ın sineği ihya ettiği aynı kanunla, bahçemizdeki çınar ağacına da hayat verdiğini, yeryüzünü her baharda yine aynı kanunla canlandırdığını ve aynı kanunla ölenleri haşirde dirilteceğini beyan ediyor.<sup>7</sup>

Saîd Nursî Hazretleri, Allah'ın "hayat" sıfatının cilvesinden bir tek pırıltının, dağılıp bozulmaya mâruz eşyaya bir birlik vererek eşyayı bekaya mazhar ettiğini ve eşyayı dağılıp bozulmaktan kurtardığını kaydeder.<sup>8</sup>

Bedüzzaman'a göre, hayat kâinatın en ehemmiyetli gâyesi, en büyük netîcesi, en parlak nûru, en lâtîf mâyesi, gâyet süzölmüş bir özü, en mükemmel meyvesi, en yüksek kemâli, en güzel cemâli, en has ziyneti, en hârika rûhu ve en küçük bir şeyi kâinât hükmüne getiren mu'cizekâr bir hakikatidir.

Varlıklar içinde Allah'ın varlığına ve birliğine şehâdet eden burhanların en parlağı, en kat'îsi ve en mükemmeli olan hayat; Allah'ın sıfatlarını bize bildiren en kapsamlı bir ayna; Rahmân, Rezzâk, Rahîm, Kerîm ve Hakîm gibi çok isimlerin cilvelerini içinde gösteren; rızık, hikmet, inâyet ve rahmet gibi çok hakikatleri kendine tâbi eden Rabbânî bir yaratılış hârikasıdır.

Zât-ı Hayy ve Muhyî olan Allah, hayat makinesi vasıtasıyla bu karanlıklı, fani ve süflî olan dünya âlemini lâtifleştirmekte, ışıktandırmakta, bir nev'î beka vermekte ve baki bir âleme hazırlamaktadır.<sup>9</sup>

Saîd Nursî Hazretlerine göre, hayat Kudret-i Ezeliye'nin en büyük, en üstün, en ince ve en acîp mu'cizesidir ve bütün nimetlerden üstündür.<sup>10</sup>

### **Dipnotlar:**

- 1- Lem'alar, s. 323.
- 2- Rûm Sûresi, 30/50.
- 3- Bakara Sûresi, 2/255.
- 4- Mektûbât, s. 232.

5- Şuâlar, s. 520.

6- Mektûbât, s. 220.

7- Mektûbât, s. 281.

8- Mektûbât, s. 233.

9- Lem'alar, s. 323.

10- İşârât'ül-İ'câz, s. 227.